

Programma voor leerkrachten

subregio Zuidoost

-Festival Passend Onderwijs Groningen-

Als we nu eens kinderen in

stoppen in plaats van in een

Datum: woensdag 25 januari 2017
Locatie: Dorpscentrum de Broeckhof, W.A. Scholtenweg 18, 9636 BS Zuidbroek
Tijd: 14.30 - 18.30 uur
Organisatie: Subregio Zuidoost SWV PO 20.01 (Jos Boerema, dir. SBO de Zwaaiikom, Trees Westerhof, onderwijsadviseur gedrag VCO MOG, Annie Kats, beleidsmedewerker SWV PO 20.01)

PROGRAMMA

Vanaf 14.30 uur : Inloop met koffie en thee
14.45 uur : Opening en korte toelichting op het programma
14.50 uur : 'Passend Onderwijs, stand van zaken' door Lammert Grooten
15.20 uur : Naar de workshops
15.25 - 16.25 uur : Workshopronde 1
16.25 - 16.30 uur : Wisseling van workshops
16.30- 17.30 uur : Workshopronde 2
Vanaf 17.30 uur : Afsluitend buffet

Workshops:

1.Kansrijke Combinatiegroepen

Gatse van der Ploeg, onderwijsadviseur Cedin

Kwalitatief goed onderwijs geven aan een combinatiegroep van twee of drie, soms zelfs vier jaargroepen is een hele kunst. Veelal is het jongleren met tijd, ruimte en materiaal.

In de KCG werkwijze leren leerkrachten de aandacht te verleggen van hoe men het onderwijs in combinatiegroepen moet organiseren naar wat men leerlingen eigenlijk wil leren. Dit gebeurt door te kijken naar overeenkomsten tussen de leerinhouden van de verschillende jaargroepen.

Een werkwijze waarin de leerkracht de regie in de klas terugneemt en zich niet laat leiden door de methode maar door kennis van leerlijnen. Een werkwijze waarin de leerkracht handelingsgericht, opbrengstgericht en bovenal kindgericht zijn lessen plant en organiseert. Een werkwijze waarin leerkracht en leerlingen in interactie leren van en met elkaar.

Onderwijs in combinatiegroepen wordt kansrijk wanneer leerkrachten de kunst leren verstaan van het verbinden. Door het verbinden van jaargroepen of het verbinden van vakken kan het aantal instructies dat per dag moet worden gegeven worden gereduceerd. Daardoor ontstaat ruimte in het rooster voor sociaal en interactief leren, voor het verlenen van extra zorg en voor plezier en ontspanning in de les.

Het concept gaat uit van de nieuwste inzichten op het gebied van taal- en reken onderwijs, het EDI model, coöperatief en samenwerkend leren, eigenaarschap van leren en Brainbased lesgeven.

2.Expliciete Directe Instructie

Gatse van der Ploeg, onderwijsadviseur Cedin

Bijna alle scholen werken met het Directe Instructiemodel, vaak ook aangeduid als het DI-model, het ADIM-model of het IGDI-model. Marcel Schmeier heeft de Amerikaanse onderwijs-best-seller 'Explicit Direct Instruction' bewerkt voor het Nederlandse onderwijs.

In de EDI workshop krijg je verfrissende inzichten, die je direct de volgende dag in je lessen kunt toepassen en waarvan je direct het effect op je leerlingen zult merken.

De praktische aanvullingen, zoals het inbouwen van het controleren van het begrip tijdens je instructie, het exact op leerlingniveau formuleren van je lesdoel waarin concept en vaardigheid benoemd worden, het uitvoeren van een reflectie voorafgaand aan het zelfstandig werken, het werken met wisbordjes en beurtenbakjes zorgen dat je lessen veel effectiever verlopen.

In de workshop gaan we in op:

- Doelgericht werken versus activiteitgericht werken
- Controle van begrip
- De noodzaak van volledige instructie
- Activeren van leerlingen
- Modellen versus uitleggen

3.Paramedisch team cluster 3

Het team bestaat uit drie ergotherapeuten, een kinderfysiotherapeut, een logopedist, een kinderverpleegkundige en computer-advies.

Herkennen jullie dit op school? Een leerling met schrijfproblemen of een kind dat niet goed te verstaan is? Een leerling die veel verzuimt door ziekte of die vanwege een lichamelijke beperking onvoldoende deelneemt aan de gymnastiekles? Of een leerling die als gevolg van pijn en ongemak moeite heeft om de aandacht te richten?

Al deze kinderen wil je optimaal betrekken bij het programma van de klas, maar hoe?

In deze workshop maak je kennis met een aantal leden van het paramedisch team dat leerlingen met een beperking of achterstand begeleidt binnen het onderwijs. Zij vertellen aan de hand van beeldmateriaal en casussen over hun werk voor deze kinderen en lichten hun werkwijze toe. De verschillende disciplines (ergotherapie, fysiotherapie, verpleegkunde, bewegingsonderwijs en logopedie) kunnen elkaar raadplegen en aanvullen. De team leden zijn inzetbaar voor allerlei kortdurende vragen in de school."

De workshop zelf zal bestaan uit een kort algemeen filmpje, aangevuld met een powerpoint presentatie waarin casussen verwerkt zijn waarin wij onze werkwijze en ook onze onderlinge samenwerking laten zien. Uiteraard is er mogelijkheid tot het stellen van vragen.

4. De KLEURLES: screenen van schrijvoorwaarden en schrijfvaardigheden van leerlingen door samen te kleuren

de ergotherapeuten van het paramedisch team

Het schrijfonderwijs in Nederland gaat van start in groep 3, maar veel kinderen hebben problemen bij het leren van deze vaardigheid. Verder weten we dat hoe goed het kind mee kan komen in groep 3, een voorspeller is van zijn verdere schoolsucces. Daarnaast blijft het leren schrijven belangrijk, ook in onze tijd van computers, tablets en smartphones.

Er zijn twee manieren om te achterhalen in hoeverre de kleuters in groep 2 klaar zijn om met het schrijfonderwijs te starten: de Kleurles en de WRITIC. Door middel van deze instrumenten kom je er vroegtijdig achter dat een kind moeite kan krijgen met het volgen van schrijfonderwijs in groep 3. Je krijgt in kaart wat de aandachtspunten zijn ten aanzien van schrijvoorwaarden. Met behulp van gerichte oefeningen kunnen de vaardigheden nog worden verbeterd.

De Kleurles is een les, gegeven door twee personen met kennis op het gebied van schrijven en schrijfproblemen waaronder tenminste een ergotherapeut. De les is gericht op het kleuren. Tijdens het kleuren komen allerlei voorwaarden aan de orde die van belang zijn voor het schrijven, zoals de zithouding, het vasthouden van het potlood, de druk op papier en op het potlood, het bewegen van de vingers. Bij kleuters draagt de kleurles bij aan het leggen van een goede basis voor de schrijfontwikkeling. Oudere leerlingen krijgen handreikingen voor het verbeteren van de schrijfmotoriek en het handschrift. Tijdens deze workshop leggen de ergotherapeuten van het paramedisch team uit hoe zo'n kleurles er uit kan zien en reiken ze aansprekende ideeën aan over hoe met schrijvoorwaarden geoefend kan worden met de leerling.

De WRITIC is een nieuw gestandaardiseerde test die wordt afgenomen door een ergotherapeut. De test wordt binnen klas wordt afgenomen om ook de invloed van de omgeving mee te nemen. De test meet de "handwriting readiness". De uitslag bepaalt of de oudste kleuters al klaar zijn voor schrijfonderwijs.

5. Werken met Snappet in de klas

Foka beving, leerkracht op de Borgstee te Grijpskerk

'Snappet is een adaptief onderwijsplatform dat elk kind uitdaagt om zich optimaal te ontwikkelen. Meer dan 1.700 basisscholen verruilden hun papieren werkboeken voor Snappet. Leerlingen, leerkrachten, én schoolbesturen zijn het eens: Snappet leidt tot verbeterd leerresultaat, meer tijdswinst, en beter inzicht en overzicht in de klas'.

Tot zover de lokroep op de website van Snappet.

Welke ervaring hebben de leerkrachten van De Borgstee? Hoe doe je dat: werken met Snappet in de klas? Wat levert het op, voor de leerling en de leerkracht?

6.Het Kinderbrein

Marald Mens, neuropsycholoog

In drie kwartier tijd neemt neuropsycholoog Marald Mens je mee op een reis door het lerende brein. Van je leerlingen en uiteraard ook...van jezelf. Wat gebeurt er allemaal in de hoofden van de leerlingen als je les geeft? Marald staat ook stil bij het begrip 'motivatie': zijn we overgeleverd aan de grillen van het brein, of hebben we wel degelijk invloed op die motivatieprocessen? Het antwoord laat zich raden: natuurlijk hebben we als leerkracht vat op de motivatie van onze leerlingen! Maar hoe doe je dat, als jouw leerlingen meer geïnteresseerd lijken in hun mobieltje dan in jouw les begrijpend lezen?

7.Signaleren en communiceren

Ilse Bouwmeester, schoolpsycholoog Portalis en Jannes de Vries, orthopedagoog / gz psycholoog VCPO NG.

Hoe neem je ouders mee in je gedachtegang en blijf je - in het belang van de leerling - naast de ouders staan? Hoe voorkom je dat je nog van alles wilt proberen, terwijl de ouders niet verder willen óf dat je van alles hebt geprobeerd en het niet meer verder kan en ouders wel verder willen? Aan de hand van praktijkvoorbeelden worden tips gegeven en handvatten aangereikt m.b.t. op het juiste moment ouders betrekken, het omgaan met gevoelens van onmacht en het principe van 'meervoudige partijdigheid' hanteren in gesprekken met ouders.

8. 'Alles wat je altijd al had willen bespreken over Passend Onderwijs'

In gesprek met Roel Weener, coördinator SWV 20.01 PO

Op 1 augustus 2014 zijn we daadwerkelijk gestart met passend onderwijs. Voor ouders en scholen betekende dat een aantal veranderingen: zorgplicht, toelaatbaarheidsverklaring, Commissie van Advies, schoolondersteuningsprofiel, arrangeren, samenwerken met CJG's om thuiszitten te voorkomen etc.

Deze interactieve workshop is DE gelegenheid om met Roel Weener in gesprek te gaan over de manier waarop we in SWV 20.01 PO passend onderwijs vormgeven. Heb je vragen over de uitvoering van passend onderwijs, over zaken waar je in de praktijk tegen aan loopt, zijn er onduidelijkheden: breng het naar voren.